Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2025-05-23
Ärendenummer FGL-2024-00141

Handläggare
Petra Willquist
Telefon: 031-368 5514
E-post: petra.willquist@gotalejon.goteborg.se

Regelefterlevnadsfunktionens rapport kvartal 1 2025

Förslag till beslut

I styrelsen för Försäkrings AB Göta Lejon:

Styrelsen antecknar rapport från regelefterlevnadsfunktionen kvartal 1 2025.

Sammanfattning

Regelefterlevnadsfunktionen avrapporterar den granskning som utförts i enlighet med beslutad granskningsplan. Funktionen för regelefterlevnad har vid fullgörandet av sitt uppdrag inte funnit något som innebär att bolaget sammantaget inte lever upp till de krav som uppställs i de lagar, förordningar, föreskrifter och allmänna råd som gäller för bolagets tillståndspliktiga verksamhet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Kontrollfunktionens granskar bolagets följsamhet mot krav som gäller för bolagets tillståndspliktiga verksamhet. Ur ekonomiskt perspektiv är det viktigt då det är en del av att säkerställa bolagets långsiktiga ekonomiska hållbarhet.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Brister i följsamhet mot bestämmelser, regelverk och riskaptit kan leda till ökad risk för minskat förtroende för bolagets verksamhet.

Samverkan

Ingen samverkan har genomförts.

Bilagor

1. Regelefterlevnadsfunktionens kvartalsrapport 1 2025

Ärendet

Information till styrelsen om regelefterlevnadsfunktionens rapport från kvartal 1 2025. För att ta del av rapporten hänvisas till bilaga 1.

Beskrivning av ärendet

Enligt Försäkringsrörelselagen 10 kap, 4 § ska försäkringsföretag ha fyra centrala funktioner. Dessa utgörs av regelefterlevnadsfunktionen, riskhanteringsfunktionen, aktuariefunktionen och internrevisionsfunktionen. Dessa kontrollfunktioner ska utvärdera systemet för internrevision, regelefterlevnad och riskhantering. Funktionerna ska även utvärdera andra delar av företagsstyrningssystemet och rapportera resultatet och lämna rekommendationer efter utvärdering till företagets styrelse.

Regelefterlevnadsfunktionen avrapporterar den granskning som utförts i enlighet med beslutad granskningsplan. Under första kvartalet har kontroller utförts avseende bolagets hantering av personuppgifter samt interna rutiner för denna hantering. Därtill har dataskyddsombudets årsrapport avseende internkontroll granskats utifrån reglerna i Dataskyddsförordningen. Därtill har mer stickprovsbaserade kontroller utförts avseende rapportering, riktlinjer för riskhantering och återförsäkringsrisker.

Under kvartal 1 2025 har regelefterlevnadsfunktionen utförda kontroller inte föranlett någon anmärkning för bolaget. Funktionen för regelefterlevnad har vid fullgörandet av sitt uppdrag inte funnit något som innebär att bolaget sammantaget inte lever upp till de krav som uppställs i de lagar, förordningar, föreskrifter och allmänna råd som gäller för bolagets tillståndspliktiga verksamhet.

Bolagets bedömning

Det är bolagets bedömning att rapporten är relevant för bolagets arbete.

Petra Willquist	Annika Forsgren
Bolagscontroller	Vd

Till
Styrelsen i Försäkrings AB Göta Lejon

Kvartalsrapport för perioden 1 januari - 31 mars 2025 avseende regelefterlevnad

1 Inledning

Genom denna rapport återkopplar funktionen för regelefterlevnad resultatet av senast genomförda kontroll av Försäkrings AB Göta Lejons, nedan Bolaget, regelefterlevnad samt redogör för de övriga åtgärder som funktionen för regelefterlevnad har vidtagit under det första kvartalet 2025.

För en överblick över utfallet av kvartalets utförda kontroller, se bilaga 1.

2 Händelser av relevans under perioden

2.1 Regelbevakning

Följande nyhetsbrev har tillställts Bolaget under årets första kvartal. Dessa finns återgivna i sin helhet i bilaga 2.

- Nyhetsbrev ang. Dora-förordningen
- Nyhetsbrev ang. tjänster som bör anses vara IKT-tjänster enligt Dora
- Nyhetsbrev ang. hållbarhetsrisker i skadeförsäkringsföretagens Orsa-rapporter
- Nyhetsbrev ang. Högsta domstolens beslut om bakgrundskontroller
- Nyhetsbrev ang. överföring av personuppgifter till USA
- Nyhetsbrev ang. sanktion mot Pensionsmyndigheten
- Nyhetsbrev ang. FI:s sanktionsbeslut mot Anoto Group AB

2.2 Kontroll av Bolagets regelefterlevnad

Metod

Första kvartalets kontroll har till övervägande del bestått i att kontrollera Bolagets hantering av personuppgifter samt interna rutiner för denna hantering. Därtill har dataskyddsombudets årsrapport avseende internkontroll granskats utifrån reglerna i Dataskyddsförordningen.

Därtill har mer stickprovsbaserade kontroller utförts avseende rapportering, riktlinjer för riskhantering och återförsäkringsrisker. Gällande rapportering har funktionen för regelefterlevnad stämt av med Bolaget att relevant rapportering till Finansinspektionen har utförts. Gällande granskning av rutiner och riktlinjer har dessa dels diskuterats vid kontrollmöte med Bolaget, dels granskats av funktionen för regelefterlevnad mot bakgrund av relevanta regelverk.

Relevanta regler och riktlinjer

Periodens kontroller baseras på följande regelverk och styrdokument i Bolagets verksamhet:

- Försäkringsrörelselag (2010:2043)
- FFFS 2015:8 om Försäkringsrörelse
- Dataskyddsförordningen (GDPR)
- DORA-förordningen
- Riktlinjer för riskhantering
- Rutiner för hantering av återförsäkringsrisker

GDPR - kontroll

Granskning av Bolagets interna rutiner och riktlinjer i syfte att säkerställa att Bolaget uppfyller kraven på personuppgiftshantering i enlighet med dataskyddsförordningen.

Funktionen för regelefterlevnad har begärt in och granskat dels Bolagets interna riktlinjer för personuppgiftshantering, dels information som tillhandahålls publikt på hemsidan. Bolaget har redogjort för interna rutiner och riktlinjer för hantering av personuppgifter och därvid informerat funktionen för regelefterlevnad om att några större förändringar inte har varit påkallade sedan funktionens senaste kontroll och att det inte inträffat några personuppgiftsincidenter. Därtill har funktionen för regelefterlevnad granskat dataskyddsombudets årsrapport avseende år 2024 och Bolagets personuppgiftsregister.

Funktionen för regelefterlevnad har inte haft några synpunkter med anledning av kontrollen.

Rapportering - Kontroll

Granskning av Bolagets interna rutiner och riktlinjer för rapportering till Finansinspektionen. Kontrollen har syftat till att säkerställa att Bolaget vidtar rimliga åtgärder för att säkerställa ändamålsenlig rapportering till Finansinspektionen samt att det finns dualitet i Bolaget och rutiner för att rapportera till Finansinspektionen inom utsatt tid.

Vid mötet har Bolaget redogjort för Bolagets rutiner för att säkerställa ändamålsenlig rapportering i enlighet med ovan.

Funktionen för regelefterlevnad har inte haft några synpunkter med anledning av kontrollen.

Övrig regelefterlevnad - Kontroll

a) Uppföljning av Bolagets riktlinjer för riskhantering. Kontrollen har syftat till att säkerställa att riktlinjerna är ändamålsenliga och har det innehåll som krävs enligt bl.a. försäkringsrörelselagen (2010:2043) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:8) om försäkringsrörelse.

   Funktionen för regelefterlevnad har inte haft några synpunkter med anledning av kontrollen, dock har Bolaget meddelat att riktlinjen är under viss omarbetning mot bakgrund av DORA och detta arbete kommer följas upp under år 2025 av funktionen för regelefterlevnad.

b) Uppföljning och kontroll av Bolagets riktlinjer samt rutiner för återförsäkring. Kontrollen har syftat till att säkerställa att Bolagets regler och rutiner avseende återförsäkring är upprättade enligt gällande regelverk.

   Funktionen för regelefterlevnad har granskat relevanta riktlinjer. Därtill har Bolaget och funktionen diskuterat återförsäkringsprogrammet samt justeringar som skett däri under år 2024.

   Funktionen för regelefterlevnad har inte haft några synpunkter med anledning av kontrollen.

2.3 Råd och stöd

Funktionen för regelefterlevnad har under perioden funnits tillgänglig för att svara på frågor och lämna råd och stöd till Bolagets anställda.

2.4 Deltagande vid styrelsemöte

Funktionen för regelefterlevnad har den 23 januari 2025 deltagit vid styrelsemöte i Bolaget och därvid redogjort för föregående års årsrapport samt innevarande års årsplan.

3 Funktionen för regelefterlevnads bedömning

Funktionen för regelefterlevnad har vid fullgörandet av sitt uppdrag inte funnit något som innebär att Bolaget sammantaget inte lever upp till de krav som uppställs i de lagar, förordningar, föreskrifter och allmänna råd som gäller för Bolagets tillståndspliktiga verksamhet.

Stockholm den 24 april 2025

Johan Grenefalk

1 Översikt regelefterlevnad för kvartal 1, 2025

	Område	*Kontroll*	*Anmärkning*
	GDPR	Hantering av personuppgifter.	Ingen anmärkning.
		Interna rutiner och riktlinjer för hantering av personuppgifter.	Ingen anmärkning.
	Rapportering	Rapportering till Finansinspektionen.	Ingen anmärkning.
	Övrig regelefterlevnad	Efterlevnad av regler om riskhantering.	Ingen anmärkning.
	Återförsäkring	Efterlevnad av reglerna om återförsäkringsrisker.	Ingen anmärkning

*Denna matris syftar till att ge Bolaget en överblick över resultatet av utförd kontroll av Bolagets regelefterlevnad samt återge vilka åtgärder som Bolaget rekommenderas att vidta eller som är under arbete. Denna färgskala är inte kopplad till den riskmatris som har tillsänts Bolaget som bilaga till årsplanen.

2 Översikt regelefterlevnad från föregående kontroller

	Kvartal	*Område*	*Kontroll*	*Anmärkning*

*Denna matris syftar till att ge Bolaget en överblick över föregående kontroller där funktionen för regelefterlevnad har haft anmärkningar eller synpunkter som inte är hanterade eller som är under arbete och som funktionen för regelefterlevnad avser att följa upp.

3 Färggradering

	Utförd kontroll har inte föranlett någon anmärkning.
	Utförd kontroll har föranlett mindre anmärkning eller synpunkt. Åtgärd rekommenderas eller är under arbete.
	Sannolikhet för att regelavvikelse inträffar. Åtgärd behöver vidtas inom kort.
	Regelavvikelse har uppmärksammats vid utförd kontroll. Åtgärd behöver vidtas snarast.

WESSLAU SÖDERQVIST

Nyhetsbrev

Ang. Dora-förordningen

17 januari 2025

1 Digital operativ motståndskraft inom finanssektorn

Idag ska EU:s förordning om digital operativ motståndskraft (Dora) börja tillämpas. Detta ställer krav på finansiella entiteter att hantera risker kopplade till informations- och kommunikationsteknik vilket innefattar att ställa krav på avtalsparter som levererar IKT-tjänster och att anpassa sina interna riktlinjer och rutiner.

Bland annat ska ett informationsregister upprättas och sändas in till Finansinspektionen i april 2025. Registret ska innehålla uppgifter om tredjepartsleverantörer av IKT-tjänster och deras underleverantörer. Det är därför viktigt att företagen har koll på vad som utgör en IKT-tjänst och vilka leverantörer som måste upptas i registret. Ett uppdaterat register ska därefter årligen skickas till Finansinspektionen och företagen bör därför ha rutiner för att kontinuerligt uppdatera registret när nya avtal som rör IKT-tjänster träffas.

Vidare ska finansiella entiteter uppmärksamma och rapportera allvarliga IKT-relaterade incidenter till Finansinspektionen. Eftersom tidsfristerna för inrapportering är relativt snäva måste företagen ha förmågan att snabbt upptäcka och identifiera när en allvarlig IKT-relaterad incident har ägt rum. För att klassificera incidenter ska företagen använda sig av olika tröskelvärden som i vissa fall kan vara svåra att överblicka. Det kan till exempel avse vilken geografisk spridning en incident har haft eller hur företagets anseende har påverkats.

När en allvarlig IKT-relaterad incident har inträffat ska initialt en första rapport tillställas Finansinspektionen, följd av delrapport och slutrapport.

2 Wesslau Söderqvist Advokatbyrås rekommendationer

Implementeringen av Dora kräver ett helhetsgrepp kring hur företagen arbetar med digital säkerhet och motståndskraft mot förluster och avbrott. Det är därför viktigt att företagen har klart för sig vilka åtgärder som behöver vidtas, samt i vilken utsträckning ytterligare data måste hämtas in för att fullgöra lagkraven. Vi på Wesslau Söderqvist Advokatbyrå har följt lagstiftningsarbetet från start och har bistått både finansiella entiteter och tredjepartsleverantörer av IKT-tjänster i implementeringsarbetet. Vi bevakar även löpande det pågående lagstiftningsarbetet beträffande frågor som ännu inte har klarlagts.

Om ni har frågor med anledning av Dora eller önskar vår hjälp i det fortsatta arbetet är ni varmt välkomna att höra av er till Wesslau Söderqvist Advokatbyrå.

Nyhetsbrev

Ang. Tjänster som bör anses vara IKT-tjänster enligt Dora

---

28 januari 2025

1 Bakgrund

Europeiska kommissionen, nedan Kommissionen, har besvarat en fråga om vilka tjänster som bör anses vara IKT-tjänster enligt EU:s förordning om digital motståndskraft inom finanssektorn, nedan DORA.

Eftersom IKT-tjänster är ett nyckelbegrepp i DORA är det av stor vikt att alla aktörer som omfattas av regleringen har förståelse för begreppets definition för att säkerställa en korrekt efterlevnad av lagstiftningen. Svarsdokumentet som publicerats av EIOPA är avsett som ett stöd för att tolka begreppet ”IKT-tjänst” och är ett rent deskriptivt dokument som varken avser att ersätta relevant lagtext eller utgöra något juridiskt bindande dokument.

Nedan redogörs för förklaringen av begreppet som Kommissionen specificerar i det publicerade svarsdokumentet.

2 Frågeställning

Frågan som besvarats avser artikel 3.21 i DORA som behandlar definitionen av IKT-tjänster. Enligt artikeln är IKT-tjänster digitala tjänster och datatjänster som fortlöpande tillhandahålls genom IKT-system till en eller flera interna eller externa användare. Frågan som ställs är vilka typer av tjänster som bör anses vara IKT-tjänster.

3 Kommissionens svar

Kommissionen betonar inledningsvis att IKT-tjänster medvetet har givits en bred tillämpning. Detta framkommer av skäl 35 i DORA som klargör att för att upprätthålla en hög nivå av digital operativ motståndskraft bör definitionen förstås i bred bemärkelse, under förutsättning att sådana tjänster omfattar digitala tjänster och datatjänster som tillhandahålls fortlöpande genom IKT-system.

De finansiella entiteternas ansvar är därför att genomföra en bedömning med beaktande av denna breda tillämpning för att kunna avgöra om de tjänster som används är IKT-tjänster enligt DORA. I den bedömningen ska också skäl 63 beaktas som anger att DORA omfattar ett brett

spektrum av tredjepartsleverantörer av IKT-tjänster, inbegripet finansiella entiteter som tillhandahåller IKT-tjänster till andra finansiella entiteter.

Finansiella tjänster kan innefatta en IKT-komponent. Om finansiella entiteter tillhandahåller IKT-tjänster till andra finansiella entiteter, bör de mottagande finansiella entiteterna bedöma om:

i) tjänsterna utgör en IKT-tjänst enligt DORA, samt

ii) de tillhandahållande finansiella entiteterna och de finansiella tjänsterna som de tillhandahåller är reglerade enligt unionslagstiftning eller nationell lagstiftning i en medlemsstat eller i ett tredjeland.

Om svaren på både i) och ii) är ”ja”, ska den relaterade IKT-tjänsten anses vara en finansiell tjänst, inte en IKT-tjänst enligt artikel 3 i DORA.

Kommissionen förtydligar därtill att om tjänsten tillhandahålls av en reglerad finansiell entitet som erbjuder reglerade finansiella tjänster men är oberoende eller inte relaterad till sådana reglerade finansiella tjänster, bör tjänsten anses vara en IKT-tjänst.

Detta gäller också för hjälpande tjänster som tillhandahålls av en finansiell entitet, beroende på om de är reglerade finansiella tjänster eller tjänster som är oåtskiljbara från, förberedande eller nödvändiga för tillhandahållandet av en reglerad finansiell tjänst och inte tillhandahålls på ett fristående sätt.

4 Wesslau Söderqvist Advokatbyrås rekommendationer

Förtydligandet av skillnaden mellan finansiella tjänster och IKT-tjänster påverkar inte kraven som gäller för finansiella enheter enligt DORA, utöver kraven relaterade till hantering av risker från IKT-tredjeparter.

Förtydligandet från Kommissionen innebär att om en reglerad finansiell entitet tillhandahåller en tjänst som inte har ett direkt samband med de reglerade finansiella tjänsterna som entiteten erbjuder, eller om tjänsten är oberoende av sådana tjänster, ska den anses vara en IKT-tjänst enligt definitionen i artikel 3.21 i DORA.

Wesslau Söderqvist Advokatbyrå rekommenderar att alla tjänster som köps från en finansiell entitet ska bedömas utifrån Kommissionens tillhandahållna svar. Klassificeringen påverkar hur tjänsten regleras och vilken riskhantering som ska tillämpas enligt DORA. Den centrala frågan är alltså hur nära kopplad tjänsten är till de reglerade finansiella tjänsterna. Om kopplingen saknas eller är svag anses tjänsten falla under DORA:s definition av IKT-tjänster. Wesslau Söderqvist

Advokatbyrå rekommenderar även att slutsatserna ska dokumenteras för att ha en tydlig spårbar process för klassificeringen för att underlätta intern efterlevnad och externa revisioner eller tillsynsaktiviteter.

Oaktat om en tjänst bedöms som en finansiell tjänst, ska finansiella entiteter bedöma den IKT-risk som kan följa av avtalsförhållandet. Det kan vara risker kopplade till exempelvis incidenter som sker hos den finansiella entiteten som tillhandahåller tjänsten och hur de påverkar den egna verksamheten.

Har ni frågor med anledning av det ovanstående är ni välkomna att kontakta Wesslau Söderqvist Advokatbyrå.

WESSLAU SÖDERQVIST

Nyhetsbrev

Ang. Hållbarhetsrisker i skadeförsäkringsföretagens Orsa-rapporter

---

21 februari 2025

1 Sammanfattning

Finansinspektionen har analyserat hur ett urval av skadeförsäkringsföretag har inkluderat hållbarhetsrisker i sina risk- och solvensbedömningar, nedan Orsa-rapporter, för år 2023. Analysen visar att exponeringen mot risker är påtaglig för samtliga skadeförsäkringsföretag samt att det är rapportering och analys av fysiska risker som genomgående håller högst nivå, medan analysen av andra hållbarhetsrelaterade risker varit nästintill obefintlig.

Sedan år 2022 ställs det krav på försäkringsföretag att identifiera och bedöma hållbarhetsrisker i företagsstyrningen. Därtill ska företagen beakta hållbarhetsrisker i bedömningen av det totala solvensbehovet och i Orsa-rapporterna.[1] I slutet av år 2024 har det införts ändringar i Solvens 2-direktivet som i Sverige ska tillämpas från den 30 januari 2027.[2] Härigenom kommer ett krav införas på att analysera och rapportera om klimatförändringsscenarier. I företagens identifiering och bedömning av lång- och kortsiktiga risker i Orsa-rapporterna ska det också bedömas om företaget har någon väsentlig exponering för klimatförändringsrisker. Om så är fallet ska företaget redogöra för minst två långsiktiga klimatförändringsscenarier.

Mot bakgrund av detta har Finansinspektionen formulerat kriterier för sin granskning som i korthet innebär att Orsa-rapporterna, när de nya kraven börjar gälla, ska innehålla en sammanställning av all väsentlig exponering för klimatförändringsrisker. Om klimatförändringsriskerna inte är väsentliga för företaget bör rapporten innehålla en förklaring till det.

2 Finansinspektionens granskning

Finansinspektionen har granskat hur skadeförsäkringsföretag med väsentlig exponering för klimatförändringsrisker har inkluderat hållbarhetsrisker i sina Orsa-rapporter. Granskningen

---

[1] *Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/1256 av den 21 april 2021 om ändring av delegerad förordning (EU) 2015/35 vad gäller integrering av hållbarhetsrisker i försäkrings- och återförsäkringsföretags företagsstyrning (Solvens 2-förordnignen).*

[2] *Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2025/2 av den 27 november 2024 om ändring av direktiv2009/138/EG, vad gäller proportionalitet, tillsynskvalitet, rapportering, långsiktiga garantiåtgärder, makrotillsynsverktyg, hållbarhetsrisker samt grupptillsyn och gränsöverskridande tillsyn, och om ändring av direktiven 2022/87/EG och 2013/34/EU (Solvens 2-förordningen).*

visar att det finns betydande utrymme för förbättringar på flera centrala områden, varigenom följande områden särskilt betonas.

2.1 Skadeförsäkringsföretag måste utveckla sina väsentlighetsbedömningar

Skadeförsäkringsföretagen måste utveckla sina väsentlighetsbedömningar inför att kravet på väsentlighetsbedömningar i Solvens 2-direktivet ska börja tillämpas.

Varje skadeförsäkringsföretag måste göra en väsentlighetsbedömning av klimatförändringsriskerna. Detta innebär att företaget ska identifiera de klimatförändringsrisker som företaget är exponerat för och bedöma omfattningen av denna exponering. Bedömningen ska vara både kvalitativ och kvantitativ och metoden som använts måste kunna redovisas.

Mot bakgrund av detta finner Finansinspektionen att många av företagen redogjort ytterst knapphändigt för sina väsentlighetsbedömningar och vissa av dem inte alls. Finansinspektionen betonar vikten av att arbeta vidare med väsentlighetsbedömningarna, då dessa är grundläggande för att kunna bedöma kvaliteten på och relevansen av övriga delar i Orsa-rapporterna. Därutöver påverkar väsentlighetsbedömningen helhetsbedömningen, vilket innebär att en bristande helhetsbedömning kan begränsa förståelsen för potentiella klimatrelaterade konsekvenser för företagets affärsmodell, riskprofil och solvensbehov.

2.2 Försäkringsföretag måste inkludera en långsiktig scenarioanalys

Om företaget identifierar väsentliga risker ska dessa analyseras utifrån scenarioanalyser. Företag som har väsentlig exponering för klimatförändringsrisker ska ta fram minst två olika långsiktiga klimatscenarioanalyser, utöver att bedöma kortsiktig klimatpåverkan.

Granskningen visar att många försäkringsföretag behöver förbättra sin rapportering av scenarioanalyser. Trots att nästintill samtliga företag hade inkluderat scenarioanalyser i sin rapportering hade långt ifrån alla tagit med scenarier med ett långsiktigt perspektiv, i vilka ska redogöras för hur hållbarhetsrisker kan komma att påverka företagets affärsmodell på sikt.

3 Wesslau Söderqvist Advokatbyrås rekommendationer

Finansinspektionen signalerar tydligt att försäkringsföretagen behöver fokusera på klimatförändringsrisker i sina Orsa-rapporter. I takt med att regelverket träder i kraft i början av år 2027 kommer Finansinspektionen att följa upp efterlevnaden av de nya reglerna i Solvens 2-direktivet.

Wesslau Söderqvist Advokatbyrå rekommenderar mot bakgrund av det som presenterats i granskningen att försäkringsföretagen ska se över och uppdatera rutinerna för Orsa-rapporterna avseende just klimatförändringsrisker i förhållande till försäkringsföretaget. Av särskild vikt är att analysera och redogöra för på vilket sätt företaget är exponerat för klimatförändringsrisker och i det fall väsentliga risker anses föreligga upprätta scenarioanalyser som utgår från ett långsiktigt perspektiv.

Har ni frågor med anledning av det ovanstående eller önskar stöd med det fortsatta arbetet med implementeringen av det förändrade hållbarhetsregelverket är ni välkomna att kontakta Wesslau Söderqvist Advokatbyrå.

Nyhetsbrev

Ang. Högsta domstolens beslut om bakgrundskontroller

---

10 mars 2025

1 Bakgrund

Med hänsyn till EU:s dataskyddsförordning (GDPR) har Högsta domstolen tidigare ansett att det förelegat sekretess när en nyhetsbyrå och ett bakgrundskontrollsföretag begärt att få ut ett större antal domar och andra handlingar i brottmål. Handlingarna har emellertid lämnats ut ändå, dock med förbehåll.

Många arbetsgivare använder sig av olika söktjänster, eller anlitar externa bakgrundskontrollsföretag när de har behov av att göra sådana kontroller. Möjligheten att få del av information på detta sätt kommer nu att starkt begränsas.

2 Högsta domstolens beslut

Högsta domstolen har meddelat beslut i två mål som rör utlämnande av brottmålsdomar till bl.a. ett bakgrundskontrollsföretag som tillhandahåller information med stöd av ett så kallat frivilligt utgivningsbevis.

Högsta domstolen har endast ändrat hovrättens beslut på det sättet att förbehållets utformning har justerats för att i större utsträckning möjliggöra att bakgrundskontrollsföretag fortsatt ska kunna bedriva sin journalistiska verksamhet, bl.a. genom att publicera redaktionellt bearbetad nyhetstext.

Högsta domstolen konstaterar i avgörandet att bakgrundskontrollsföretagets verksamhet omfattas av grundlagsskydd och att lagstiftaren får anses ha avsett att GDPR inte alls ska tillämpas på det grundlagsskyddade området. En sådan ordning innebär att brottmålsdomar ska lämnas ut, också när begäran avser en större mängd handlingar, och att det finns mycket begränsade möjligheter att ingripa mot den efterföljande behandlingen. Högsta domstolen gör bedömningen att en sådan ordning inte kan anses vara förenlig med GDPR.

Högsta domstolen har därefter prövat frågan om sekretess enligt 21 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen och kommit fram till att sekretess föreligger. Med den utgångspunkten har Högsta domstolen justerat förbehållet så att det tar sikte på att förhindra dels att handlingarna – med de personuppgifter som finns i dem – tillhandahålls av nyhetsbyrån, dels att uppgifterna

görs sökbara för andra, men samtidigt inte förhindrar att personuppgifterna används i t.ex. nyhetstexter eller nyhetsunderlag som byrån producerar.

3 Bakgrundskontroller och utgivningsbevis

Kortfattat innebär ett frivilligt utgivningsbevis att ett bolag har ett grundlagsskydd för sin informationshantering. Innebörden av detta har fram till och med nu ansetts vara att dessa bolag har kunnat behandla personuppgifter utan att i princip tillämpa GDPR. Högsta domstolens beslut innebär att detta synsätt inte gäller längre, vilket får direkta konsekvenser för dessa bolags fortsatta inhämtning av information om bl.a. brottmålsdomar.

I praktiken innebär det att bakgrundskontrollsföretagen inte längre med stöd av det frivilliga utgivningsbeviset kan behandla brottmålsdomar för att därefter tillhandahålla personuppgifter ur dem för bakgrundskontroller. Med största sannolikhet får det också konsekvenser för bakgrundskontrollsföretagens möjligheter att över huvud taget hantera personuppgifter. Detta påverkar i sin tur de arbetsgivare som har ett berättigat behov av att genomföra kontroller och som hittills kunnat nyttja söktjänsterna i detta syfte.

4 Wesslau Söderqvist Advokatbyrås rekommendationer

Högsta domstolens nu meddelade beslut skapar ett starkare skydd för den personliga integriteten än vad som tidigare varit fallet. Samtidigt så försvårar beslutet genomförandet av nödvändiga bakgrundskontroller.

Wesslau Söderqvist Advokatbyrå rekommenderar bolag som utför bakgrundskontroller att i nödvändig mån säkerställa att det finns laglig grund för att den behandling som utförs avseende personuppgifter faktiskt är tillåten. Speciallagstiftning reglerar ofta när information får och ska behandlas för nödvändiga bakgrundskontroller, men om det inte finns något legalt stöd behöver en närmare utvärdering göras innan behandling påbörjas.

Har ni frågor med anledning av det ovanstående, eller vill diskutera lämpliga tillvägagångsätt avseende behandling av personuppgifter, är ni välkomna att kontakta Wesslau Söderqvist Advokatbyrå.

Nyhetsbrev

Ang. Överföring av personuppgifter till USA

---

12 mars 2025

1 Bakgrund

Dataskyddsförordningen, nedan GDPR, tillåter överföring av personuppgifter till andra länder inom EU och EES. Därutöver får personuppgifter överföras till länder utanför gemenskapen, så kallade ”tredjeländer”, under vissa förutsättningar. En sådan förutsättning är att EU-kommissionen har fattat ett beslut om adekvat skyddsnivå för det relevanta landet enligt artikel 45 i GDPR.

Sedan år 2023 finns ett beslut om adekvat skyddsnivå för USA vilket innebär att EU-kommissionen har bedömt att USA säkerställer en tillräckligt hög skyddsnivå för att personuppgifter ska kunna överföras dit utan att ytterligare skyddsåtgärder behöver vidtas. Beslutet är baserat på en överenskommelse om hur personuppgifter som överförs från EU- och EES-länderna ska skyddas i USA, det så kallade EU-U.S. Data Privacy Framework, nedan DPF. Beslutet innebär att det är tillåtet att överföra personuppgifter till amerikanska verksamheter som har anslutit sig till ramverket och som därmed är uppförda på den så kallade DPF-listan.[1]

Sedan president Donald Trump tillträdde som president i USA har flera åtgärder vidtagits som kan få långtgående konsekvenser för överföringen av personuppgifter till USA. Detta har skapat osäkerhet kring legaliteten av att överföra personuppgifter till USA.

2 Hur påverkas beslutet om adekvat skyddsnivå av politiska förändringar i USA?

Beslutet om adekvat skyddsnivå baseras på flera faktorer varav en viktig del är att dataskyddet i USA överses av en särskild tillsynsnämnd, Privacy and Civil Liberties Oversight Board, nedan PCLOB. Den oberoende nämnden har i uppdrag att övervaka bland annat amerikansk underrättelsetjänst och säkerställer därigenom att individers rättigheter inte kränks när personuppgifter samlas in.

Donald Trump har nyligen avskedat tre av tillsynsnämndens fyra ledamöter, vilket har gjort nämnden obehörig att fatta beslut. Eftersom PCLOB spelar en nyckelroll för att säkerställa att

[1] https://www.dataprivacyframework.gov/list

DPF-överenskommelsen fungerar har detta väckt frågor om hur EU-kommissionens beslut om adekvat skyddsnivå kan komma att påverkas.

I detta avseende kan konstateras att det är just EU-kommissionen som ansvarar för att kontinuerligt övervaka utvecklingen i de länder för vilka beslut om adekvat skyddsnivå finns. I det fall det finns information som visar att ett adekvat skydd inte längre kan säkerställas kan EU-kommissionen återkalla eller upphäva beslut om adekvat skyddsnivå. Därutöver kan EU-domstolen ogiltigförklara ett sådant adekvansbeslut.

Mot bakgrund av att varken EU-kommissionen eller EU-domstolen ännu har fattat beslut om att upphäva eller ogiltigförklara adekvansbeslutet för USA är beslutet fortfarande gällande. Således är det tillåtet att överföra personuppgifter till organisationer i USA som är uppförda på DPF-listan i samma utsträckning som innan de politiska förändringarna.

3 Vad händer om EU-kommissionen skulle upphäva adekvansbeslutet?

Om EU-kommissionen skulle ogiltigförklara adekvansbeslutet för USA skulle det fortfarande vara möjligt att överföra personuppgifter under vissa förutsättningar. Den personuppgiftsansvarige skulle då behöva vidta lämpliga skyddsåtgärder enligt artikel 46 i GDPR i form av exempelvis bindande företagsbestämmelser eller standardavtalsklausuler.

Bindande företagsbestämmelser är regler som en företagskoncern med bolag i flera olika länder kan ta fram för att reglera personuppgiftsbehandling. Integritetsskyddsmyndigheten eller någon annan tillsynsmyndighet i EU måste godkänna dessa. Standardavtalsklausuler har å sin sida antagits av EU-kommissionen för överföring av personuppgifter till tredjeland och genom dessa är det möjligt att ingå avtal med någon utanför EU eller EES.

Utöver dessa skyddsåtgärder finns ytterligare skyddsåtgärder presenterade i artikel 46 i GDPR, så som att det måste säkerställas att det finns lagstadgade rättigheter och möjligheter att överklaga personuppgiftsbehandlingen och få sin sak prövad i domstol. Slutligen kan ytterligare åtgärder krävas om skyddsnivån i mottagarlandet bedöms vara otillräcklig, exempelvis om standardavtalsklausulerna inte kan upprätthållas i praktiken.

4 Wesslau Söderqvist Advokatbyrås rekommendationer

Wesslau Söderqvist Advokatbyrå rekommenderar att ni följer utvecklingen kring EU-kommissionens beslut om adekvat skyddsnivå för att säkerställa att er behandling av personuppgifter följer gällande regelverk. Advokatbyrån rekommenderar därtill att beroendet av amerikanska tjänster där överföringen av personuppgifter är nödvändig ska ses över och

inventeras, för att en bedömning av om huruvida beredskap krävs i form av alternativa tjänster sedan ska kunna göras. Vid en sådan bedömning är såklart riskerna för att personuppgifter förvanskas eller nyttjas felaktigt viktiga att beakta och ställa i paritet till de kommersiella överväganden som behöver göras kopplade till att tjänster byts ut.

EU-kommissionens beslut om adekvat skyddsnivå för USA fortsätter att gälla tills det återkallas eller upphävs av EU-kommissionen eller ogiltigförklaras av EU-domstolen. Genom de förändringar som sker i USA:s regelverk och myndighetsstruktur kan det heller inte uteslutas att situationen kan komma att förändras framöver.

Har ni frågor med anledning av det ovanstående är ni välkomna att kontakta Wesslau Söderqvist Advokatbyrå.

Nyhetsbrev

Ang. Finansinspektionens sanktionsbeslut mot Pensionsmyndigheten för bristande riskkontroll vid investeringar i Heimstaden Bostad AB

---

13 mars 2025

1 Sammanfattning

FI har undersökt om Pensionsmyndigheten har följt reglerna i samband med investeringar i Heimstaden Bostad AB, nedan Heimstaden Bostad. Undersökningen avser perioden 2021 – 2023 och visar att Pensionsmyndigheten har brustit i sin riskkontroll. Det innebär att Pensionsmyndigheten inte har uppfyllt de krav som ställs i lagen för att få göra investeringarna.

Den risk som undersökningen varit inriktad på avser risken för att de investerade medlen går förlorade. Undersökningen visar att Pensionsmyndigheten har vidtagit åtgärder för att skaffa sig kunskap om de omständigheter som påverkar den risken. Det handlar bland annat om skillnader i incitament och inflytande mellan ägarna, avtalat pris på aktier och skyldighet att återinvestera medel i bolaget. Pensionsmyndighetens åtgärder har emellertid inte varit tillräckliga.

Pensionsmyndigheten får därför en anmärkning.

2 Bakgrund och Finansinspektionens ärende

Pensionsmyndigheten är förvaltningsmyndighet för ålderspensionssystemet. Det innebär att myndigheten har i uppdrag att administrera och betala ut pensioner. Den största delen av Pensionsmyndighetens verksamhet består i att sköta den allmänna ålderspensionen, det vill säga den pension som alla får som har arbetat eller bott i Sverige. Huvuddelen av den allmänna ålderspensionen är den inkomstgrundade ålderspensionen och som i sin tur är indelad i inkomstpension och premiepension.

Under den tid som den enskilda pensionsspararen sparar ihop sin premiepension fungerar den som en fondförsäkring för pensionsspararen och det är pensionsspararen som står den finansiella risken för värdeutvecklingen hos de fonderade medlen. Pensionsmyndigheten är försäkringsgivare för premiepensionen.

Pensionsmyndigheten delar i sin förvaltning in de premiepensionsmedel som pensionsspararna har valt att ta ut i form av livränta i två portföljer. De tillgångar som svarar mot de garanterade beloppen förvaltas i en portfölj med räntebärande värdepapper, medan de tillgångar som svarar mot tilläggsbeloppen förvaltas i en portfölj kallad tillväxtportföljen. Den senare portföljen

bestod fram till 2021 av tre upphandlade breda globala aktiefonder som vid utgången av 2020 uppgick till sammanlagt cirka 18 713 miljoner kronor, vilket då motsvarade cirka 35,1 procent av tillgångarna som förvaltades inom den traditionella försäkringen.

Under 2021 beslutade Pensionsmyndigheten att bredda investeringarna inom tillväxtportföljen till att omfatta även direkta innehav av onoterade aktier genom att köpa aktier i fastighetsbolaget Heimstaden Bostad.

FI inledde i januari 2024 en undersökning av Pensionsmyndighetens investeringar i Heimstaden Bostad. Syftet med undersökningen var att granska om Pensionsmyndigheten i samband med investeringarna följde lagbestämmelserna för sin försäkringsverksamhet i premiepensionssystemet under perioden 2021 – 2023.

3 Finansinspektionens bedömning

FI har undersökt om Pensionsmyndigheten har följt de bestämmelser som gäller för deras investeringsverksamhet i samband med Pensionsmyndighetens investeringar i fastighetsbolaget Heimstaden Bostad.

Enligt den lagbestämmelse om riskkontroll som gäller för Pensionsmyndighetens investeringsverksamhet, 3 kap. 5 § lagen 2017:230 om Pensionsmyndighetens försäkringsverksamhet i premiepensionssystemet, får myndigheten bara investera i tillgångar vars risker myndigheten kan identifiera och hantera. Pensionsmyndigheten har under den aktuella perioden investerat drygt 2 500 miljoner kronor i Heimstaden Bostad.

FI:s undersökning visar att bolagsordningen i Heimstaden Bostad, och de aktieägaravtal som Pensionsmyndigheten har ingått, ger upphov till en förhöjd risk för att de medel som Pensionsmyndigheten har investerat helt eller delvis går förlorade. Det handlar bl.a. om skillnader i incitament och inflytande mellan ägarna, avtalat pris på aktier och skyldighet att återinvestera medel i bolaget. Inspektionens undersökning visar vidare att Pensionsmyndigheten faktiskt har vidtagit åtgärder för att skaffa sig kunskap om de omständigheter som påverkar risken för förlust av investerade medel.

Dessa åtgärder har emellertid inte varit tillräckliga. Myndigheten har inte heller förvissat sig om att den kan hantera denna risk. Härigenom har Pensionsmyndigheten brustit i sin riskkontroll och agerat i strid med den ovan nämnda lagbestämmelsen.

FI har bedömt att överträdelserna varit sådana att det funnits skäl att ingripa mot Pensionsmyndigheten och ger därför Pensionsmyndigheten en anmärkning.

4 Wesslau Söderqvist Advokatbyrås rekommendationer

Sanktionsärendet visar tydligt på vikten av kunskap och erfarenhet kring hur ett bolag ska bedöma såväl underliggande risker i verksamheten som risker förknippade med olika typer av placeringar i den finansiella marknaden. Vidare beskriver beslutet vikten av välutarbetade rutiner för riskhantering samt att dessa rutiner efterlevs och kontrolleras, såväl genom intern kontroll som genom oberoende uppföljning och kontroll.

Wesslau Söderqvist Advokatbyrå rekommenderar att aktörer ser över sin hantering av relevanta risker mot bakgrund av beslutet och fäster särskild vikt vid frågan om kunskap och kompetens kring specifika investeringar och vilka risker dessa investeringar kan vara förknippade med.

Har ni frågor med anledning av det ovanstående är ni välkomna att kontakta Wesslau Söderqvist Advokatbyrå.

Nyhetsbrev

Ang. Finansinspektionen ingriper mot Anoto Group AB

---

13 mars 2025

1 Sammanfattning

Finansinspektionen har beslutat att ge Anoto Group AB, nedan Bolaget, en erinran och en sanktionsavgift på 900 000 kronor för överträdelser av regler om upprättande av års- och koncernredovisning.

Vid en undersökning har det visat sig att Bolaget inte lämnade erforderliga upplysningar om goodwill i koncernredovisningen för räkenskapsåret 2020. Vidare har Bolaget felaktigt redovisat fordringar på ett koncernföretag som omsättningstillgångar i stället för anläggningstillgångar samt i övrigt inte lämnat de upplysningar som krävs för koncerninterna fodringar.

2 Bakgrund

Bolaget är ett svenskt aktiebolag vars aktier är noterade på Nasdaq Stockholm. Verksamheten består i att utveckla och tillverka digitala pennor med tillhörande programvara. Bolaget är moderbolag i en koncern som år 2023 bestod av tio bolag.

Bolaget är skyldigt att följa bestämmelserna om regelbunden finansiell information i 16 kap. lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LV). Bolaget har varit skyldigt att senast fyra månader efter utgången av varje räkenskapsår offentliggöra sin årsredovisning och koncernredovisning. Eftersom Bolagets aktier var noterade har, utöver årsredovisningslagen, även IAS-förordningen varit tillämplig för Bolaget. Detta innebär att koncernredovisningen ska upprättas enligt de internationella redovisningsstandarder som har antagits av EU-kommissionen. Dessa redovisningsstandarder är IAS-standarder och IFRS-standarder med tillhörande tolkningar från SIC och IFRIC.

3 Identifierade överträdelser

Finansiella rapporter ska ge en rättvisande bild av ett företags finansiella ställning, finansiella resultat och kassaflöde. Rapporteringen ska därför vara tillförlitlig och motsvara verkliga förhållanden.

I utredningen som genomfördes av Finansinspektionen identifierades flera brister i Bolagets redovisning och i huvudsak noterades brister kopplade till redovisning av goodwill samt att koncerninterna fordringar felklassificerades.

3.1 Felaktig redovisning av goodwill

Goodwill representerar framtida ekonomiska fördelar som uppkommer från andra tillgångar förvärvade i ett rörelseförvärv än enskilt identifierbara och separat redovisade tillgångar. Det kan exempelvis vara synergier, kompetent personal eller tillgång till en specifik marknad.

Det noterades att Bolaget hade genomfört nedskrivningstester för goodwill och antagit en budgeterad tillväxt för 2021 i Livescribe om 68 procent och i Anoto Korea om 59 procent. Dessa två var kassagenererande enheter som hade förvärvats. Antagandena låg utanför de intervall för antaganden om tillväxt som angavs i noterna till koncernredovisningen. Det innebar enligt Finansinspektionen att upplysningarna gav ett felaktigt intryck av att företaget i nedskrivningstesterna hade använt mer försiktiga antaganden än vad som faktiskt varit fallet. Därför ansågs informationen i koncernredovisningen inte vara tillförlitlig och Bolaget hade därmed inte presenterat en rättvisande bild av Bolagets finansiella ställning.

Med hänsyn till att goodwillen utgjorde nästan hälften av koncernens balansomslutning bedömde Finansinspektionen att felen var väsentliga.

3.2 Felaktig klassificering av koncerninterna fordringar

Enligt årsredovisningslagen ska det med anläggningstillgångar förstås tillgångar som är avsedda att stadigvarande brukas eller innehas i verksamheten. Övriga tillgångar utgör omsättnings-tillgångar. Enligt IAS styrs klassificeringen av syftet med tillgången, dess art och tidpunkt för förväntad realisering. Om en tillgång förväntas realiseras inom 12 månader efter rapporteringsperioden ska den klassificeras som en omsättningstillgång.

Finansinspektionen uppmärksammade att Bolaget hade redovisat fordringar på koncernföretag som omsättningstillgångar, trots att de inte förväntats att realiseras inom 12 månader. Felklassificeringen ansågs ge en missvisande bild av Bolagets likviditet och inverkade således på beslutsunderlaget för investerare. Därutöver noterades att årsredovisningen saknade de upplysningar om Bolagets koncerninterna fordringar som gör det möjligt för användare att bedöma karaktären på och omfattningen av de risker som uppstår genom fordringarna. I beslutet betonar Finansinspektionen att förhållandet att det rör sig om koncerninterna fordringar inte innebär att det saknas ett behov av upplysningar. I stället bedömdes det som

högst relevant för användarna hur villkoren för återbetalning av lån respektive aktieägartillskott som lämnats till koncernföretag har sett ut.

Sammantaget fann Finansinspektionen att Bolaget, genom brister, hade åsidosatt god redovisningssed.

4 Finansinspektionens ingripande

På grund av att Bolaget hade åsidosatt både åligganden enligt IAS-förordningen och årsredovisningslagen vid upprättandet av års- och koncernredovisningen förelåg skäl för Finansinspektionen att ingripa.

Bristerna i redovisningen utgjordes av felaktiga och uteblivna upplysningar och uppgifter om tillgångar som utgjorde en mycket stor del av Bolagets och koncernens samtliga tillgångar. De ansågs därför vara nödvändiga för att en användare skulle kunna bedöma om värderingen av tillgångarna var korrekt eller inte. Mot den bakgrunden, samt omständigheterna i övrigt, kunde överträdelserna inte ses som ringa eller ursäktliga.

Redovisningen innehöll flera fel som rimligen kunde antas påverka beslut som användare skulle fatta på grundval av rapporten. Felen berörde dessutom centrala poster och ansågs ha haft en betydande påverkan på den övergripande bilden av Bolagets finansiella ställning. Därför beslutade Finansinspektionen att ingripandet skulle förenas med en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiftens storlek fastställdes till 900 000 kronor som ansågs vara en proportionerlig åtgärd utifrån överträdelsernas omfattning och Bolagets ekonomiska förutsättningar.

5 Wesslau Söderqvist Advokatbyrås rekommendationer

Beslutet tar sikte på åsidosättande av redovisningsregler för bolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad. Wesslau Söderqvist Advokatbyrå bedömer att beslutet även har viss relevans för bolag inom den finansiella sektorn som inte är börsnoterade, men som investerar i noterade bolag eller har andra affärsrelationer med dem. Beslutet belyser vikten av att genomföra grundlig due diligence inför investeringsbeslut och att det inte kan tas för givet att företags offentliga rapporter motsvarar verkliga förhållanden. Det kan till exempel vara lämpligt att analysera målbolagets historiska regelefterlevnad och förekomsten av sanktioner.

Har ni frågor med anledning av det ovanstående är ni välkomna att kontakta Wesslau Söderqvist Advokatbyrå.